

## **FACULTAT DE CIÈNCIES POLÍTQUES I DE SOCIOLOGIA**

LLICENCIATURA: **SOCIOLOGIA**

ASSIGNATURA: **21078 ORGANITZACIÓ I RELACIONS LABORALS (6 crèdits)**

DURADA: **Primer semestre**

CURS: **Segon cicle (optativa)**

CURS ACADÈMIC: **2005/2006**

### **ORGANITZACIONS I RELACIONS LABORALS.**

Martí Lope Andreu. Curs: 2005-2006.

#### **OBJECTIUS.**

Conèixer la teoria i els conceptes a les relacions laborals. Estudiar les funcions dels actors socials al sistema de relacions laborals. Estudiar les mecanismes de regulació institucional del mercat laboral, les relacions de conflicte i negociació. Analitzar les relacions laborals a Catalunya, Espanya i Europa.

#### **0. INTRODUCCIÓ.**

Delimitació conceptual del objecte d'estudi.

#### **PRIMERA PART. TEORÍA DE LES RELACIONS LABORALS.**

1.1. Les relacions laborals als autors clàssics a finals del segle XIX: Marx, Durkheim i Weber.

1.2. L'emergència de la teoria als anys vint: Les escoles de Wisconsin, Relacions Humanes i Oxford.

1.3. Consolidació teòrica als 60: corrents estructural-funcionalista, marxista i neweoberiana. Teoria del neocorporatisme. La lògica de l'acció col·lectiva: Olson y Offe.

1.4. La perspectiva del interaccionisme: conflicte i negociació. Teories del conflicte. Les funcions del conflicte. Models històrics de conflicte. Conflicte industrial. Fases i processos de la negociació.

#### **2. SEGONA PART. ELS ACTORS SOCIALS A LES RELACIONS LABORALS.**

2.1. Els sindicats: divisió del treball i sindicalisme. Tipologia organitzativa dels sindicats. Els sindicats i els modes d'acció. Les corrents ideològiques. Formes de representació. Model fordista, sindicalisme de masses i afiliació. Canvis en la classe treballadora: "crisi del sindicalisme de masses."

2.2. Les organitzacions empresarials. Les dues lògiques de l'acció empresarial: emprenedors i empleadors. Les funcions de les associacions empresarials. Estratègies empresarials i política.

2.3. L'Estat en les relacions laborals. Les funcions del estat: legitimació, integració i coordinació de les relacions laborals. La coordinació macroeconomia. Estat del Benestar i corporativisme: construcció del consens i legitimació al capitalisme avançat.

2.4. Models de Relacions Laborals: a) El model de relacions laborals espanyol: elements bàsics del model. b) Models europeus de relacions laborals: llatí centre europeu i anglosaxó.

2.5. Les relacions laborals en l'Empresa: Política de Recursos Humans. Direcció de personal, Comitès d'Empresa, Seccions Sindicals. Estratègies de flexibilitat i polítiques de gestió laboral.

#### **3. TERCERA PART. L'ACCIÓ COL·LECTIVA I LES RELACIONS DE TREBALL.**

3.1. La negociació col·lectiva. Concepte, origen i estructura de la negociació col·lectiva en Espanya. Estratègies de negociació i les reformes del mercat de treball: estat de la qüestió.

3.2. La negociació al àmbit de la política econòmica: La coordinació de la política d'ocupació. Crisi i límits de la política d'ocupació. La concertació social en Espanya. Política de rendes i política d'ocupació: pactes socials i la transició política a la democràcia a Espanya. Els pactes socials als noranta.

3.3. Conflictivitat laboral. Característiques i evolució de la conflictivitat laboral. Diferències per països. Noves formes de conflictivitat laboral.

3.4. Participació de les treballadors i els seus representants. Models en discussió: toyotisme versus democràcia industrial. Tendències en la participació directa i indirecta.

#### **4. CONCLUSIONS: LES TRANSFORMACIONS DE LES RELACIONS LABORALS.**

4.1. La teoria avui: de les relacions laborals a les relacions d'ocupació. La norma social de l'ocupació i la construcció del ordre social.

4.2. La gestió de recursos humans com a sistema.

4.3. Teories de la convergència i divergència

4.4. Institucionalisme avui.

#### **BIBLIOGRAFIA BÀSICA.**

Köhler, H.D.; Martín Artiles, A. (2005). Manual de la sociología del trabajo y de las relaciones laborales. Madrid: Delta Publicaciones.

Martín Artiles, A. (2002). Teorías sociológicas de las relaciones laborales. [A Blanch, J.M. y otros: Teoría de las relaciones laborales. Fundamentos. Barcelona: Edita UOC]. Veure també: <http://www.editorialuoc.com>

Martín Artiles, A. (2002). Actores y modelos de relaciones laborales. [A Blanch, J.M. Teoría de las Relaciones Laborales. Desafíos. Barcelona: UOC]

Miguélez, F.; Prieto, C. (1999): Las relaciones de empleo en España. Madrid: Siglo XXI.

Poole, Michael (1991): Teorías del sindicalismo. Madrid: MTSS.

Poole, Michael (1993): Relaciones industriales. Modelos y orígenes de la diversidad nacional. Madrid: MTSS.

#### **BIBLIOGRAFIA.**

Agulló, E; Ovejero, A. (2001): Trabajo, individuo y sociedad. Madrid: Pirámide.

Baglioni, G.; Crouch, C. (1992): Las relaciones laborales en Europa. Madrid: MTSS.

Beneyto, Pere J. (2004). Afiliación sindical en Europa. Modelos y estrategias. (2 volúmenes). Valencia: Germania.

Dunlop, J.T (1978): Sistemas de relaciones industriales. Barcelona: Península.

Enterlman, R. (2002). Teorías del conflicto. Barcelona: Gedisa.

Fernandez Steinkó, A. (2002). Experiencias participativas en economía y empresa. Madrid: Siglo XXI.

Ferner, A.; Hyman, R. (2002). La transformación de las relaciones laborales en Europa. Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social.

Hyman, R. (1980): Relaciones Industriales: una introducción marxista. Madrid: H. Blume.

Köhler, H.D. (1995). El movimiento sindical en España. Madrid: Fundamentos.

Muñoz de Bustillo, R. (ED.2000): El estado del Bienestar en el cambio de Siglo. Madrid: Alianza.

Ponti, Franc (2002). Los caminos de la negociación. Barcelona: Granica.

Rehfeldt, Udo (2000). Globalización, neocorporatismo y pactos sociales. Buenos Aires, Lumen.

Rodríguez, Jorge (2001). Capitalismo flexible y estado de Bienestar. Granada: Comares.

Sisson, Keith; Martín Artiles, A. (2001): Pactos para el empleo y la competitividad. Madrid: CES.

VV.AA (2000): ¿Qué es el empleo?. Madrid. Revista Política y Sociedad, nº 34.

#### **AVALUACIÓ.**

Primera Opció: avaluació continua, participació, assaig i examen.

- Anàlisi de text, conceptes i crítica: fins a 1 punt.
- Assaig tema a definir: fins a 2 punts.
- Examen. Cal aprovar el examen